

Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi:

Vennskap, lek og glede

og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den staker ut en retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – nå og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Ansattes metoder for å jobbe mot visjonen:

- Barnet først skal være vårt fokus i alt arbeid vi gjør i barnehagen.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal være bevisste i å legge til rette for relasjonsbygging ved hjelp av små grupper. Det gir mulighet for gode samspill og muligheter for de ansatte å se hvert enkelt barn.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal legge til rette for lekearenaer som inviterer og motiverer barna til lek.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal se barns interesser, sette i gang lek, og være deltagende i barns lek.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal bidra til at barna kan oppleve magiske øyeblikk ved å være spontane og kreative i hverdagen.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerene i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Ansattes metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Ansatte i Bybrua FUS skal gjennom sin profesjonalitet sette barnet først og jobbe med viktige indikatorer innenfor CLASS, Egenledelse i lek og læring og Tuning into kids (TIK).

- **Glødene:** Ansatte i Bybrua FUS skal være positive, vise vennskap mellom ansatte, viser engasjement i forhold til sin rolle, barna, foreldre og ansatte.
- **Skapende:** Ansatte i Bybrua FUS skal være kreative, fantasifulle, skape gode relasjoner mellom barna, nye opplevelser, fange barnas interesser og bygge videre på lek og aktivitet som man kan være i over tid.
- **Tilstedeværende:** Ansatte i Bybrua FUS skal være sensitive, tilstede og deltagende i barnas aktiviteter og lek.

Hovedmål:

FUS barn har et positivt selvilde

FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse

FUS barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller

FUS barn har det gøy i barnehagen

Ansattes metoder for å jobbe mot målene:

- Ansatte i Bybrua FUS skal planlegge, gjennomføre og vurdere sitt arbeid i barnehagen for hele tiden å opprettholde god kvalitet.
- Ansatte i Bybrua FUS skal gjennom forskningsbasert arbeid støtte og utvikle barnet i samsvar med FUS hovedmål.
- Hos de ansatte i Bybrua FUS skal barns medvirkning være i fokus.
- Leken skal være det viktigste verktøyet hos de ansatte i Bybrua FUS for å sikre og nå FUS sine hovedmål.

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Dette innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetanseutvikling, hvor målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

Om barnehagen

Bybrua FUS barnehage AS er en av 178 privatdrevne barnehager innenfor FUS-kjeden i Norge. Barnehagen har lokaler fra 2011 som består av tre avdelinger/baser der 54 barn kan leke og utvikle seg. Barnehagen ligger landlig til i Bybrua, og nærmiljøet blir aktivt brukt til turer og utfarter gjennom hele året. I Bybrua FUS barnehage kommer leken først og det innebærer at alle ansatte skal være med å leke, observere lek og sette inn tiltak for at leken skal utvikle seg over tid. Barn lærer best gjennom lek og ved at vi bruker mye tid på å leke, og vi vet at vi arbeider med noe av det viktigste vi kan gi barna, nemlig gode strategier for samspill. Våre ansatte har kunnskaper og ferdigheter i å veilede, og å bygge opp gode lekearenaer sammen med barna.

Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Ansattes syn på barn og barndom:

- Leken er utgangspunktet og grunnmuren for all virksomhet i Bybrua FUS barnehage as. Barna skal erfare hvordan det å leke med andre barn over tid gir mulighet for mestring og vennskap. Vi setter stort fokus på barnas egenledelse i forhold til lek og læring ved hjelp av fire hovednøkler. Det er ansattrollen, lek, sosial kompetanse og språk. Det er viktig for alle ansatte å se potensialet i barnets lek og hjelpe barna i å utvikle seg. Allikevel er det viktig at vi ikke glemmer at leken er lekens eget mål og den er barnets selvvalgte læringsform.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi gjennom å la alle barn få uttrykke seg. Verktøy for å sikre denne prosessen er å arbeide systematisk i smågrupper slik at alle barn blir sett og hørt, og barna gis mulighet til å medvirke i sin egen hverdag.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Ansattes metoder for å fremme demokrati:

- Støtte barna i interaksjon med omgivelsene.
- Være gode rollemodeller for barna og for hverandre.
- Støtte opp og skape grunnlaget for at barna blir gode deltager i et demokratisk samfunn, gjennom lek, læring og medvirkning.
- Kartlegge egen praksis for å sikre seg at alle barn får delta og medvirke.
- Tilrettelegge slik at barna kan medvirke i hverdagen, gjennom daglige aktiviteter.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kultur møter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Ansattes metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Se på mangfoldet som en styrke og et grunnlag for utvikling av samarbeid og vennskap.
- Gjennom et rikt språk og gode lekestrategier sikre at alle barn får delta med sin stemme og interesse.
- Veilede barna og hjelpe til med at ulike tenkemåter kan være en styrke.
- Speile barnas verden og følelser slik at flere sider av den blir belyst.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Ansattes metoder for å fremme likestilling og likeverd:

- Gjennom meningsfylte opplevelser og aktiviteter skal barna lære samarbeid, toleranse og å utvikle vennskap. Vennskap og troen på at ulikheter gjør oss sterkere skal være et systematisk arbeid for inkludering og respekt for andre. Det at barna lærer å være sammen med andre mennesker og med ansatte som gode rollemodeller vil bidra til det enkelte barns dannelse. Dannelse i Bybrua FUS barnehage skal omhandle erfaringer om seg selv, hverandre og verdenen barnet lever i.
- Gi barna erfaringer at mangfoldet er en styrke lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Gjennom kartlegging av egen praksis sikre at alle barn blir sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Ansattes metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Gjennom opplevelser, erfaringer og kunnskaper skal barna få mulighet til å utvikle respekt for naturen, og hvordan vi kan dekke våre behov uten å ødelegge for de som kommer etter oss.
- Barna skal gis mulighet til å oppleve, erfare og erverve kunnskap som gir barna forståelse og respekt for hvordan de kan ivareta mennesker, naturen og kloden.
- Gi barna erfaringer av at hvert enkelt menneske er viktig med tanke på fremtidig bærekraftig utvikling.

- Gjennom ulike aktiviteter skal de ansatte legge til rette for sosial utjevning, og ha en bevissthet i forhold til å utjevne ulikheter.
- Gi barna erfaringer om vårt økosystem og hvordan alle levende organismer i naturen har en funksjon.
- Måltider vil være et fokusområde der barna gis erfaringer ved å være bevisste rundt matressurser og matoverflod, kildesortering, kjøkkenhage - høste egen mat.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Ansattes metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Støtte barnas selvfølelse, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.
- Lære barn om å kjenne egne følelser og sette ord på dem.
- Skape gode og trygge relasjoner til hvert enkelt barn, slik at de føler seg sett, hørt og ivaretatt.
- Tilrettelegge og oppmuntre til individuelle tilpasset aktiviteter som gir barna mestringsfølelse
- Fremme fysisk og motorisk utfoldelse gjennom turer i nærmiljøet og skogen.
- Barna skal være delaktig i matlaging, og få et forhold til sunn mat. Betydningen av kosthold for barnas utvikling.
- Benytte aktivitetsplanen som tiltak for et trygt og godt barnehagemiljø.
- Gjennomføre hvilestund i løpet av dagen/uka, med individuelle tilpasninger.
- Opplysningsplikt til eksterne instanser.

<https://www.gjovik.kommune.no/gjovikbarnehage/f/p70/ie4da01d3-7cb2-40ad-aa0f-18c6a91a07de/barnehagemiljo-plan-for-et-trygt-og-godt-barnehagemiljo.pdf>

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19).

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Positivt klima og negativt klima: smil, latter, entusiasme, positiv kommunikasjon, respekt for hverandre, fravær av straff, hån, kjeft, sarkasme og erting.

Sensitive voksne-trygge barn: hjelper barna med konflikthåndtering, er oppmerksom, bidrar til trygghet.

Barns perspektiv og medvirkning: viser fleksibilitet, ivaretar barnas perspektiv, lar barn uttrykke seg.

Emosjonskompetanse: identifiserer og forstår egne følelser, bruker følelser til å navigere i sosiale interaksjoner, bruker emosjonell bevissthet til å veilede i problemløsning, håndterer frustrasjon og er i stand til å vente på det man vil ha, forhindrer at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart og har kontroll over hvordan og når man uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: er bevisst barnets følelser, er tilstede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barns følelser (bruk kroppsspråk, pust, tone og evt ord). «Går inn i følelsen»/ navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter barnet i problemløsningen (trøst, pek ut en retning, assister, sett grenser).

Organisering og ledelse:

Gruppeledelse og veiledning: er proaktiv og forebygger, gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger: klare rutiner, sikrer flytende overganger, barna kjenner til regler, lite venting.

Variasjon: varierte materialer i barns høyde, barnefokus, effektiv tilrettelegging.

Læringsstøtte:

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring: integrerer ny kunnskap til etablert kunnskap, bidrar til økt kunnskap knyttet til hverdagsopplevelser, skaper sammenhenger i barnas liv, utfordrer til barns tenkning og problemløsning

Tilbakemeldinger: bruker hint og gir verbal eller fysisk støtte til barnas læring og mestring, forklarer begreper og hendelser, utvider, gir gode og konkrete tilbakemeldinger, anerkjenner innsats og gjennomføring.

Språk: hyppige samtaler, frem- og tilbake utvekslinger, stiller åpne spørsmål, repeterer barnas utsagn, selvsnakk, parallellsnakk, variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå.

Egenledelse i lek og læring: støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting, samt tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først:

- Barndommen er det stadiet i livet barnet utvikler seg mest og i et høyt tempo. Derfor er det viktig med et godt, trygt og medvirkende læringsmiljø. Et godt lek- og læringsmiljø for det enkelte barn innebærer mestringsfølelse og et godt selvilde. Ansatte må lage planer som gagnar den enkelte barnegruppe og det enkelte barn. Barnehagens progresjon skal vise til hvordan innholdet i hverdagen utvikler seg med tanke på omsorg, lek, danning og læring. Pedagogisk leder er ansvarlig for barnas progresjon i sin barnegruppe (driftsrapport). Rapporten er systematisk og gir grunnlag for samarbeid med foreldre, barnehagens ledelse og øvrige samarbeidspartnere hvis nødvendig.
- Barnehagemiljøet skal fremme utvikling på individnivå slik at barna skal bli den beste utgaven av seg selv. For at barnet skal støttes til utvikling og veien mot å kunne leke med andre barn over tid, skal de ansatte ha fokus på tilstedeværelse og kvalitet i barnehagen.
- *I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.19).*
- De ansatte i Bybrua FUS barnehage skal ha fokus på tilstedeværelse og kvalitet i barnehagen. Dette ønsker vi å presisere gjennom «Bybrua FUS huset». Bybrua FUS huset inneholder ulike etasjer og nivåer med forventninger til ansatte. Graden av den ansattes prestasjoner og refleksjoner skal gagnar det enkelte barnet i barnehagen og dets progresjon. Bybrua FUS huset gir grunnlag for å holde den røde tråden og gi grunnlag for utvikling hos de ansatte i barnehagen. Gjennom systematisk rapportering, veiledning og rolleanalyse skal den ansatte utvikle seg med selvledelse og autonomi for å sikre barns progresjon. Bybrua FUS huset skal brukes som en skisse til forventninger, veiledning og analyse i barnehagen. Det er viktig at

hver enkelt ansatt gis tid til å forstå hva som kreves og hva som er målsetningene i vårt arbeid for barna.

https://fus.no/files/barnehager/files/78/Bybrua%20FUS%20hus_62b19f4e36309.pdf

- Barnehagen skal legge til rette for et godt læringsmiljø hvor barna opplever mestringfølelse og utvikling. Det innebærer at vi må lage planer som gagnar den enkelte barnegruppe og det enkelte barn. Barnehagens progresjonsplan viser hvordan de ansatte skal arbeide for å kunne gi barna grunnlag for læring. Barnehagen har utarbeidet en plan fra 1-3 år, og en gjeldende 3-6 år. Progresjonsplanene tar utgangspunkt i rammeplanens 7 fagområder. Innenfor hvert fagområde vil vi vektlegge ulike fokus som ut ifra utviklingspsykologi skal gagnar det enkelte barn. Sammen med at barnet selv medvirker til egen læring, så er det viktig at vi er bevisste på å holde barnet i flytsonen. Tidlige opplevelser og erfaringer påvirker selvbildet og selvoppfatningen. Derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns læringserfaringer avgjørende.

https://fus.no/files/barnehager/files/78/Barnehagens%20progresjonsplan%20for%20barns%20utvikling_62b19a5f786e8.pdf

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Ansattes metoder for å sikre barns medvirkning:

- Være fleksible, åpne, lytte til hverandre og medvirke for å finne gode løsninger til det beste for alle. Barna skal gjennom samspill med andre oppleve at de medvirker i fellesskapet de er en del av i barnehagen.
- Forme dagen sammen med barna og i samspill mellom barn og ansatte kommer kvaliteten i barnehagen til uttrykk. Både kroppslig og språklige uttrykk må fanges opp av de ansatte.
- Oppmuntre barna til å gi uttrykk for sine tanker og meninger.
- Gjennom samtaler med barna, observasjoner og tilstedeværelse skal vi fange opp hva som er viktig for det enkelte barn.
- Sette av tid og rom for å kunne lytte og ha gode samtaler sammen med barna.
- Vise at barnas meninger er betydningsfulle, og at de er viktige stemmer i barnehagemiljøet.

Samarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Ansatte metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Gjennom relasjonsbygging og dialog ønsker vi å skape tillit og åpenhet mellom foreldre og personalet basert på gjensidig respekt og forståelse.
- Gjennom hjemmebesøk vil vi trygge foreldre i overgangen fra hjem til barnehage.
- Jfr. Rammeplanens kapittel 11 (par) 4 har barnehagen et samarbeidsutvalg (SU) som består av tre representanter fra foreldre og tre representanter fra ansatte. Dette er et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ som jobber for partenes interesse.
- Foreldresamarbeid vil også skje i følgende situasjoner:
 - Daglig dialog i hente- og bringe situasjon
 - Minimum en fastsatt barnesamtale pr. barnehageår
 - Spontane samtaler etter behov og systematiske samtaler
 - Veiledning og samtale for foreldre (Supertirsdag)
 - To foreldremøter pr. barnehageår
 - Daglig informasjon fra barnehagen via Mykid
 - Årlig brukerundersøkelse via Utdanningsdirektoratet.

Samarbeid med andre instanser:

- Barnehagetjenesten i kommunen
- Barnevernet
- Pedagogisk og psykologisk tjeneste (PPT/veiledningsteam)
- Helsesykepleier
- Skole
- Fysioterapeut
- Legesenter
- Barn og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)
- Habiliteringstjenesten (HAB)

Overganger

Tilvenning i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Ansattes metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Det enkelte barn tilbys hjemmebesøk i forkant av oppstart.
- Besøksdager for barn og foresatte i barnehagen før barnehageoppstart
- Hvert barn har en primærkontakt i barnehagen for å sikre relasjonen og samarbeid med hjemmet
- Individuell tilvenning tilpasset barnet
- Oppstartsamtale ca. 2-3 uker etter oppstart.

<https://fus.no/bybrua/tilvenning-i-barnehagen>

Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Ansattes metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Samarbeidsprosesser og planleggingsmøter på tvers av avdelinger.
- Besøksdager på våren i de nye avdelingene til høsten.
- Foreldremøte med tanke på overgang fra småbarn til storbarn, avholdes på våren før sommerferien.

Overgang mellom barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Ansattes metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Møter og samarbeid med våre respektive skoler i kommunen.
- Hospitering i barnehagen og i skolen.
- Ved behov og samtykke fra foreldre vil pedagogisk leder ha overgangsmøte med skolen hvor vi sikrer at skolen kjenner barnet best mulig før skolestart.
- Barna besøker sin skole via formelle og uformelle barnehageturer, og besøksdager.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "En lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Ansattes metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Fokus på «Barnet først» som vår faglige forankring
- Lærende møter skal være vår hovedstruktur i personalmøter, teammøter og i planleggingsdager.
- Målsetningsarbeid med fokus på CLASS domener og dimensjoner.
- Kurs for personalet, både internt og eksternt.
- Formell- og uformell veiledning av personalet
- Veiledning og støtte av barnehagens språkveileder

- Samarbeid med nettverk innlandet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Ansattes metoder for planlegging:

- Barnehagens årsplan som verktøy i planlegging
- FUS årshjul
- Månedssstruktur i Mykid
- Pianta – skjema
- Handlingsplan etter CLASS observasjon.
- Barnehagens implementeringsplaner for «Barnet først».
- Pedagogisk driftsrapport med fokus på barns progresjon.
- Leder- og avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager.
- Observasjon av barns lek og interesser for å kunne tilrettelegge for rollelek og aktiviteter.
- Nettverksmøter og samarbeid med barnehager i kommunen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Ansattes metoder for vurdering:

- Pedagogisk driftsrapport
- CLASS observasjoner, eksternt og internt
- Tilbakemeldingsrapport etter CLASS observasjon
- Vurdering av tiltak fra handlingsplanen (CLASS)
- Relasjonssirkel
- Kartlegging av enkelte barn ved behov i samarbeid med foreldre og samarbeidsinstanser
- Foreldresamtaler og møter
- Observasjon og samtaler med barna for å kunne ta barnas uttrykk på alvor.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Ansattes metoder for dokumentasjon:

- Dagen i dag
- Bilder som synliggjør hverdagen
- Barnesamtaler
- Pedagogisk driftsrapport
- Pedagogisk dokumentasjon
- Tilbakemeldingsrapport etter CLASS observasjon
- Foreldresamtaler
- Barneintervju
- Aktivitetsplan

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Ansattes metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Barnet Først (CLASS, Tuning into kids (TIK) og egenledelse i lek og læring) som vår faglige forankring.
- Karlegging av enkeltbarn ved behov
- Samarbeidsprosesser og møtevirksomhet som er lærende møter
- Interne og eksterne observasjoner av avdelingskvalitet
- Målsetningsarbeid med fokus på CLASS domener og dimensjoner
- Pedagogisk driftsrapport med gjennomgang og tilbakemeldinger
- Interne og eksterne kurs med tilknytning til «Barnet Først»
- Samarbeid i Nettverk FUS Innlandet

Barnehagens fagområder

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta

utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Ansattes metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

- Lekprosjekt
- Turer i nærmiljøet, lengre turmål og bruk av kollektivtransport
- Markeringer av høytider/merkedager
- Formingsaktiviteter
- Forskerklubb
- Matlaging og måltider
- Eventyr, høytlesning og språklek
- Rim, regler og sang
- Grønnsakshage
- Kildesortering og gjenbruk
- Aktiviteter i smågrupper

Linker:

<https://tuningintokids.no/>

Rutine for henvisning til ppt:

<https://www.gjovik.kommune.no/tjenester/barn-og-familie/barn-og-unge-med-sarskilte-behov/pp-tjenesten/>

<http://www.statped.no/laringsressurser/sammensatte-larevansker/fokus-pa-tidlig-innsats/fokus-pa-tidlig-innsats/tiltak--tidlig-innsats-i-barnehagen/>

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Hentet fra <https://www.udir.no>

Datoplan for barnehageåret 2023-2024

August	• Oppstart nytt barnehageår • 21. Personalmøte 17.00-19.30
September	• 15. Planleggingsdag (Barnehagen stengt) • Uke 38 Nasjonal brannvernuke • 21. Foreldremøte
Oktober	• 11. Personalmøte, etterfulgt av SU-møte • 19. Arbeidskveld 17.00-20.30 (9.mai 2024) • Forut aksjon 2023 • Medarbeidersamtaler, PL med medarbeider, og PL med DL • Foreldre kontakter pedagogisk leder ved behov for foreldresamtale/barnesamtale
November	• Forutaksjon 2023 • 3. Planleggingsdag - Nettverk innlandet (Barnehagen stengt) • 15. Personalmøte 17.00-19.30, etterfulgt av SU • Brukerundersøkelse
Desember	• 1. Julegrantenning • Julegudstjeneste • 13. Lucia markering • 22. Siste dag før jul • Egne åpningstider i romjulen, behovsprøvd
Januar	• 2. planleggingsdag- barnehagen stengt • 3. Første dag etter jul • 10. Personalmøte, etterfulgt av SU møte • Barnesamtaler oppstart (invitasjon fra pedagogisk leder kommer)
Februar	• Karnevalsuke • 6. Samefolkets dag • 14. Personalmøte 17.00-19.30 • Fastelavn
Mars	• Foreldremøte, (invitasjon kommer) • 27. Barnehagen stenger kl. 12:00
April	• 15. Frist for innmelding av sommerferieuker for barna (stengt uke 28 og 29) • 25. FUS dagen • Temauker (planer og datoer kommer) • 10. Arbeidskveld 17.00-20.30 • Medarbeidersamtaler, DL med alle
Mai	• 10. Planleggingsdag (barnehagen stengt) • 15. Personalmøte 17:00-19:30 • Trafikkuker • Dugnad, dato kommer • Fotografering
Juni	• Sommerfest • 7. Planleggingsdag (Barnehagen stengt) • Blomstergudstjeneste (dato kommer) • Hjemmebesøk hos nye barn for høsten 2024 • Besøksdager nye barn
Juli	• Ferieavvikling - Barnehagen sommerstengt uke 28 og 29